

Jeg har prøvet paa at undersøge, hvorledes Regelen her vilde virke. Jeg begyndte i et Amt, som jeg tilfældigvis slog op paa i de statistiske Tabeller, som ledsager Lovforslaget, og det viste sig, at i hver af de 6 første Kommuner vilde Lodtrækning komme til at afgøre i hvert Fald en Sendemands Valg; først i den 7de Kommune kom jeg til et Tilfælde, hvor Afgørelsen kunde træffes uden Lodtrækning. Jeg maa indskyde, at jeg med Hensyn til Gruppernes Fordeling i disse Sogneraad er gaaet ud fra Statistisk Bureaus Oplysninger om, hvorledes Grupperne har fordelt sig ved Valget i 1909. Det nævnte Resultat er selvfølgelig tilfældigt, og jeg maa tilføje, at da jeg prøvede paa andre Punkter, fandt jeg, at det første Par Kommuner kunde undvære Lodtrækning, først i den tredie eller fjerde blev den nødvendig. Men sikkert er det, at Lodtrækning bliver overmaade hyppig. Hvis f. Eks. en Kommune har 11 Sogneraadsmlemmer, der skal vælge 10 Repræsentanter, og de deler sig i Grupper paa 4, 6 og 1, bliver der Lodtrækning baade om Nr. 9 og om Nr. 10 af Sendemændene. I en anden Kommune, hvor der staar 3 paa den ene Side og 2 paa den anden, og hvor der skal vælges 4, afgøres det ved Lodtrækning, om de 3 skal have 3, eller om hver af Parterne skal have 2. I en tredie Kommune, hvor man har Grupper paa 7, 4 og 2, der tilsammen skal vælge 9, bliver Resultatet atter Lodtrækning. Sted efter Sted bliver der Lodtrækning efter denne Fremgangsmaade. Det vil vistnok fra alle Sider føles som en Ubehagelighed og et uheldigt Forhold. Jeg er tilbøjelig til at tro, at Folk rundt om i Landet vil se med meget uvenlige Øjne paa de Valgmænd, der fremkommer som Resultat af Lodtrækning. Der er overfor den Slags Ting altid hos Befolkningen en ikke ringe Uvillie, og hvis det f. Eks. hænder indenfor en enkelt Valgkreds, at af 10 Sognebestyrelser de 5 kommer til at afgøre et af deres Mandater ved Lodtrækning, og det ene efter det andet saa falder til samme Side, vil Misfornøjelsen blive meget stor. Man kan maaske haabe, at disse Lodtræknings Resultater nogenlunde vil afbalancere hinanden; men nogen Sikkerhed er der paa ingen mulig Maade derfor. Jeg tror derfor, vi vilde gøre rigtigt i at løse dette Spørgsmaal paa den lette og simple Maade, hvorpaa det kan løses, nemlig ved i Stedet for den d'Hondt'ske Fordelingsmetode at anvende den virkelige Forholdstalsvalgmaade, at fordele Mandaterne, Sendemændene,

rent matematisk efter de forskellige Grupperes Styrkeforhold, altsaa ved at anvende den største Brøks Metode. Tager man det Sogneraad, som jeg nævnedes med Grupper paa 4, 6 og 1, vil man faa en Kvotient paa $11/10$, og dividerer man den ind i 4, 6 og 1, fører Divisionen til, at den ene Gruppe faar 4, den anden 5 og den sidste 1, hvilket er det naturlige Resultat i den Kommune, medens Lodtrækning kunde have det Udfald, at den ene slet ikke faar nogen Repræsentant, de 6 derimod hele 6 Repræsentanter. Der vil ved den Fremgangsmaade ikke blot være vundet, at man gennemgaaende faar retfærdigere Resultater; men der vil ogsaa være opnaaet, at der kun sjældent kræves Lodtrækning, nemlig i nogle af de Tilfælde, hvor to Grupper i en Kommunalbestyrelse har lige mange Repræsentanter. I slige Tilfælde er Lodtrækning jo ikke saa unaturlig, og i nogle af disse Tilfælde vil den naturligvis være nødvendig; men ellers vil den altid kunne undgaas. Jeg vilde derfor anse det for en væsentlig Forbedring af Lovforslaget, om man i hvert Fald ved Valg af Sendemænd gik over til den største Brøks Metode, og jeg kunde ønske, at man ogsaa vilde gøre det ved Sendemændenes Valg af Valgmænd og endelig ved Valgmandsforsamlingens Valg af Landstingsmænd. Derfor behøver man jo aldeles ikke at forlade Listevalgsystemet; det kan fortrinligt forbindes dermed. Vi vilde da herhjemme ved Forholdstalsmetoden kunne bygge paa det Andræ'ske Princip, som er det bedste og rigtigste Forholdstalsvalgprincip, der hidtil nogen Sinde er udarbejdet, og det har dog nogen Værdi, at det er en dansk Mand, der først lagde dette rigtige Grundlag, i Forhold til hvilket alle senere Forsøg paa Forbedringer i Virkeligheden har vist sig at være Forringelser. Det er jo en Ændring, som, hvis man kan blive enig om den, overmaade let og simpelt kan foretages, og da den ikke har nogen som helst Forbindelse med nogen Art af Partiinteresser, hverken for den ene eller den anden, synes jeg, at vi uden Vanskelighed maatte kunne blive enige derom.

Med Hensyn til Landstingsvalget skal jeg dernæst gøre nogle ganske faa Bemærkninger om Enkeltheder i Reglerne. Det er lidt uklart, saa vidt jeg kan se, efter de foreslaaede Bestemmelser, hvorledes de Suppleanter, som skal træde til i de forskellige Tilfælde, skal tilvejebringes. Grundlovsforslaget gaar ud paa, at der for hver Landstingsmand skal være en Suppleant. Jeg antager, at man fra alle Si-